

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Декан гуманітарно-педагогічного факультету
 Станіслава Л.Л.
 « 02 » 09 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
 «ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА ФАХІВЦЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ»**

Назва дисципліни
01 Освіта, Педагогіка

Галузь знань
017 Фізична культура і спорт, денної форми навчання

Спеціальність –
Другий (магістерський) рівень

Рівень вищої освіти –
Фізична культура і спорт

Освітньо-професійна програма –
5 кредитів ЄКТС, Шифр дисципліни – ОПП.06.

Обсяг дисципліни –
українська

Мова навчання –
обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Статус дисципліни:
Гуманітарно-педагогічний

Факультет –
Кафедра – теорії і методики фізичного виховання і спорту

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин							Вид семестрового контролю	
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Залік	Іспит
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття					
ДФН	5	1	5	150	60	30	-	30	-	90	-	-	+
ЗФН	5	1	5	150	16	8	-	8	-	134			+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та стандарту вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт»

Програму складено _____ к.н.ф.в.с О.В.Антонюк

Схвалено на засіданні кафедри *теорії і методики фізичного виховання і спорту*

Протокол № 1 від 30 серпня 2020 р.

Зав. кафедрою теорії і методики фізичного виховання і спорту _____ О.О.Солтик

Робоча програма схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради _____ Станіслава Л.Л.

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс дисципліни передбачає формування у студентів уявлення про культуру поведінки в сучасному інформаційному просторі, та зокрема в просторі фізичної культури та спорту; набуття навичок інформаційного пошуку, відбору та оцінки інформації; підготовку кваліфікованого користувача, який вільно орієнтується в інформаційно-пошукових системах, як карткових так і електронних; володіє алгоритмом та методикою пошуку інформаційних джерел, вміє оформити результати інформаційного пошуку у відповідній формі.

Пререквізити – актуальні проблеми фізичної культури і спорту.

Кореквізити – Сучасні тренди в управлінні закладами фізичної, Науково-педагогічна практика у закладах вищої освіти культури і спорту. Практика за профілем майбутньої професії. Кваліфікаційна робота. Атестаційний екзамен.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності: ЗК1- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ФК1. Здатність аналізувати актуальні проблеми у сфері фізичної культури і спорту. ФК2 – Здатність до розуміння наукових теорій та концепцій, використання сучасних методів та технологій, необхідних для вирішення визначених завдань у сфері фізичної культури і спорту. ФК7. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту. ФК9 – Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту, визначати перспективи подальших наукових пошуків.

програмні результати навчання: - ПРН01 – Визначати особливості, протиріччя та перспективні напрями розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту. ПРН03 – Упорядковувати нормативні документи, методичні та інформаційні матеріали для здійснення професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту. ПРН05 – Дискутувати з проблематики сфери фізичної культури і спорту, аргументувати власну точку зору з використанням сучасних наукових досягнень. ПРН07 – Використовувати сучасні методи самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії. ПРН08. Використовувати іншомовний професійний матеріал з фізичної культури і спорту у різних формах комунікації.

Метою дисципліни : є формування інформаційної культури фахівця, умінь і навичок інформаційного пошуку, відбору та оцінки інформації; підготовка кваліфікованого користувача, який вільно орієнтується в інформаційно-пошукових системах, як карткових так і електронних; володіє алгоритмом та методикою пошуку інформаційних джерел, вміє оформити результати інформаційного пошуку у відповідній формі.

Предметом дисципліни закономірності, методи та засоби прояву і реалізації інформаційних процесів у сфері фізичної культури і спорту, а також ті напрямки її розвитку, які пов'язані з використанням методів і засобів інформаційних та комунікаційних технологій.

Завдання дисципліни: - знати види інформації, основні джерела інформації, інформаційно-пошукові системи, алгоритм пошуку інформації, технологію оформлення результатів інформаційного пошуку; методика пошуку навчальної та наукової інформації, технологію пошуку необхідної інформації у бібліотеці університету та мережі інтернет;

Результати навчання: - володіти знаннями, уміннями та навичками, які необхідні для самостійної педагогічної діяльності спеціалісту з фізичної культури і спорту, володіти сучасними інформаційними техніками та технологічними засобами та алгоритмами пошуку інформації у фізичній культурі і спорті, відбору та правильної оцінки потрібної інформації; вільно орієнтується в інформаційно-пошукових системах, як карткових так і електронних; вміє оформити результати інформаційного пошуку у відповідній формі.

Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин			Кількість годин		
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні заняття	СРС	лекції	практичні заняття	СРС
Тема 1. Інформаційна культура студента і ВНЗ	4	4	10	1	1	16
Тема 2. Інформація в епоху інформаційного суспільства	4	4	10	1	1	16
Тема 3. Інформаційні технології у бібліотечній роботі	4	4	10	1	1	16
Тема 4. Бази даних, як система зберігання інформації.	4	4	12	1	1	18
Тема 5. Пошук інформації в інтернеті.	4	4	10	1	1	16
Тема 6. Електронний пошук наукової інформації.	4	4	10	1	1	16
Тема 7. Пошук інформації в науково метричних базах.	4	4	12	1	1	16
Тема 8. Найсучасніші підходи до пошуку інформації.	4	4	12	1	1	20
<i>Разом за семестр:</i>	32	32	86	8	8	134

3.2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.2.1. Зміст лекційного курсу

№	Перелік тем лекцій, їх анотацій	К-ть/год ДФН	К-ть/год ЗФН
1.	Тема 1. <i>Інформаційна культура студента і ВНЗ</i> 1. Поняття інформаційної культури. 2. Інформаційна культура студента. 3. Інформаційна культура та інформаційна грамотність. Література [1 – 14] Лекція 1 (Moodle ХНУ).	4	1
2.	Тема 2. <i>Інформація в епоху інформаційного суспільства</i> 1. Інформаційне суспільство (Information society) 2. Види Інформації 3. Носій інформації 4. Інформація та її властивості. 5. Характерні риси інформації 6. Повідомлення 7. Шум 8. Кодування повідомлень 9. Одиниці вимірювання інформації 10. Інформаційні процеси Література [1 – 14] Лекція 2 (Moodle ХНУ).	4	1
3.	Тема 3. <i>Інформаційні технології у бібліотечній роботі</i> 1 Важливість застосування інформаційних технологій у бібліотечній роботі 2. Інформатизація бібліотек: досягнення, проблеми,перспективи. 3. Програмні системи для автоматизації бібліотек 4. Використання Internet - технологій в роботі бібліотеки 5. Електронна бібліотека як перспективний засіб організації доставки документів та обслуговування по МБА Література [1 – 14] Лекція 3 (Moodle ХНУ).	4	1
4.	Тема 4. <i>Бази даних, як система зберігання інформації.</i> 1. Вступ. Тенденції розвитку баз даних 1.1. Класифікація баз даних 1.2. Області застосування баз даних 1.3. Коротка характеристика деяких СУБД Література [1 – 14] Лекція 4 (Moodle ХНУ).	4	1
5.	Тема 5. <i>Пошук інформації в інтернеті.</i>	4	1

	1. Статистика в Україні та світі. 2. Пошук інформації в інтернет. 2.1 Пошукові системи Інтернет. 2.2 Правила виконання запитів. 2.3 Пошук інформації в Інтернеті: підводні камені. Література [1 – 14] Лекція 5 (Moodle ХНУ).		
6.	Тема 6. <i>Електронний пошук наукової інформації</i> . 1. Методи пошуку і збору наукової інформації 2. Електронний пошук наукової інформації 3. Пошук наукової інформації в мережі Internet Література [1 – 14] Лекція 6 (Moodle ХНУ).	4	1
7.	Тема 7. <i>Пошук інформації в науково метричних базах</i> . 1. Міжнародні наукометричні бази даних: види та особливості 2. „Scopus” - найбільша реферативна та аналітична база даних. 3. Web of Science (до 2014 Web of Knowledge) Література [1 – 14] Лекція 7 (Moodle ХНУ).	4	1
8.	Тема 8. <i>Найсучасніші підходи до пошуку інформації</i> . 1. Пошук інформації в соціальних мережах (Facebook, Instagram). 2. Пошук інформації на відео каналах (YouTube). 3. Використання «гаджетів»(програмного забезпечення) в мобільних приладах (середовище Play Маркет). Література [1 – 14] Лекція 8 (Moodle ХНУ).	4	1
<i>Разом за семестр</i>		32	8

3.2.2 Перелік практичних занять для студентів денної та заочної форми навчання (1 семестр 5 курсу)

№	Теми практичних занять	К-ть/год ДФН	К-ть/год ЗФН
1.	Тема 1. <i>Інформаційна культура студента і ВНЗ</i> . План: 1. Поняття інформаційної культури. 2. Інформаційна культура студента. 3. Інформаційна культура та інформаційна грамотність. Література: [1-14], Практичне заняття №1 (Moodle ХНУ).	4	1
2.	Тема 2. <i>Інформація в епоху інформаційного суспільства</i> . План: 1. Інформаційне суспільство (<i>Information society</i>). 2. Види Інформації. 3. Носій інформації. 4. Інформація та її властивості. 5. Характерні риси інформації. 6. Повідомлення. 7. Шум. 8. Кодування повідомлень. 9. Одиниці вимірювання інформації. 10. Інформаційні процеси. Література: [1-14], Практичне заняття №2 (Moodle ХНУ).	4	1
3.	Тема 3. <i>Інформаційні технології у бібліотечній роботі</i> План: 1. Загальні відомості про традиційні (карткові) та електронні інформаційно-пошукові системи. 2. Поняття і класифікація інформаційно-пошукових систем 3. Особливості та можливості інформаційно-пошукових систем. Література: [1-14], Практичне заняття №3 (Moodle ХНУ).	4	1
4.	Тема 4. <i>Проектування таблиць бази даних. Уведення та редагування даних</i> . Мета: ознайомитися з інтерфейсом системи управління базами даних, методами проектування баз даних. Навчитися проектувати бази даних, вводити і редагувати структуру таблиць та дані в таблиці. Література: [1-14], Практичне заняття №4 (Moodle ХНУ).	4	1

5.	Тема 5. <i>Пошук інформації в Інтернеті</i> Мета: засвоїти основні поняття, пов'язані із пошуком інформації в глобальній мережі, набути практичних навиків роботи з інформаційно-пошуковими системами, навчитись використовувати програму GoogleChrome для пошуку необхідної інформації. Література: [1-14], Практичне заняття №5 (Moodle ХНУ).	4	1
6.	Тема 6. <i>Електронний пошук наукової інформації.</i> 1. Методи пошуку і збору наукової інформації 2. Електронний пошук наукової інформації 3. Пошук наукової інформації в мережі Internet Література: [1-14], Практичне заняття №6 (Moodle ХНУ).	4	1
7.	Тема 7. <i>Пошук інформації в науково метричних базах.</i> План: 1. Ознайомлення з пошуковими системами зарубіжних науковометричних баз. 2. „Scopus” – пошук науковометричної інформації. 3. Web of Science - пошук науковометричної інформації. Література: [1-14], Практичне заняття №7 (Moodle ХНУ).	4	1
8.	Тема 8. <i>Найсучасніші підходи до пошуку інформації.</i> План: 1. Пошук інформації в соціальних мережах: Facebook, Instagram. 4. Пошук інформації на відео каналах (YouTube). 5. Використання «гаджетів»(програмного забезпечення) в мобільних приладах (середовище App Store і Google Play Market). Література: [1-14], Практичне заняття №8 (Moodle ХНУ).	4	1
<i>Разом за семестр</i>		32	8

3.2.3. Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи.

Самостійна робота студентів усіх форм навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і захисту практичних робіт, виконанні індивідуальних завдань, тестування з теоретичного матеріалу тощо.

Зміст самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання 1 семестр, 5 курс

№ з/п	Назва теми	К-ть/год ДФН	К-ть/год ЗФН
Тема 1.	Опрацювання лекційного матеріалу теми 1, Підготовка до практичного заняття No1. Отримання теми реферату.	10	16
Тема 2.	Опрацювання лекційного матеріалу теми 2, Підготовка до практичного заняття No2. Підготовка реферату.	10	16
Тема 3.	Опрацювання лекційного матеріалу теми 3, Підготовка до практичного заняття No3. Підготовка реферату.	10	16
Тема 4.	Опрацювання лекційного матеріалу теми 4, Підготовка до практичного заняття No4. Підготовка до поточного контролю ТК1 Підготовка реферату до захисту.	12	18
Тема 5.	Опрацювання лекційного матеріалу теми 5, Підготовка до практичного заняття No5.	10	16

Тема 6.	Опрацювання лекційного матеріалу теми 6, Підготовка до практичного заняття №6.	10	16
Тема 7.	Опрацювання лекційного матеріалу теми 7, Підготовка до практичного заняття №7.	12	16
Тема 8.	Опрацювання лекційного матеріалу теми 8, Підготовка до практичного заняття №8. Підготовка до поточного контролю ТК2	12	20
Разом за семестр		86	134

4.ТЕХНОЛОГІІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичного заняття (з використанням методів комп'ютерного моделювання, тренінгів, майстер-класів, практикумів), самостійна робота (індивідуальні завдання) і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок з користування комп'ютерними технологіями.

Необхідні інструменти, обладнання, програмне забезпечення: комп'ютерна техніка та пакети прикладних програм (пакет Office 2010, різні пошукові сервера, мобільне програмне забезпечення).

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування перед допуском до практичного заняття;
- письмове або усне опитування теоретичного матеріалу з теми;
- виконання домашніх завдань тощо.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати, як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться методом письмового або усного опитування з усього матеріалу дисципліни (перечень питань надається). Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід, вважається невстигаючим.

Для студентів заочної форми навчання застосовуються наступні методи контролю:

- Виконання контрольного завдання в письмовій формі та його захист в усній формі (для студентів заочної форми навчання, теми змінюються для кожної групи і виставляються в модульному середовищі);
- Написання реферату (теми змінюються для кожної групи і виставляються в модульному середовищі);
- Проходження підсумкового контролю.

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ.

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Методи контролю і оцінювання навчальних досягнень усне опитування, письмове опитування (тестування), самоконтроль

Семестрова підсумкова оцінка визначається, як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості.

Оцінка, яка виставляється за виконання практичної роботи, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання практичної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення протоколу і графічної частини; своєчасний захист практичної роботи. Термін захисту практичної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється письмовим (тестуванням) або усним опитуванням.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки.
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки.
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання стану оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з дисципліни «Інформаційна культура фахівці фізичної культури і спорту». Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів робіт згідно із структурою залікових кредитів.

Система поточного та підсумкового контролю

При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: засвоєння теоретичного матеріалу відповідних тем перевіряється поточним і підсумковим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних умінь та навичок перевіряється виконанням письмових атестацій і контрольних робіт та індивідуальних завдань згідно робочого плану.

Поточний контроль №1 передбачає письмові відповіді на питання стосовно тем № 1-4.

Поточний контроль №2 передбачає письмові відповіді на питання стосовно тем № 5-8.

Контрольна робота передбачає письмові відповіді стосовно тем № 1-8.

Реферат по темі, що давався на самостійне опрацювання (список тем знаходиться в модульному середовищі Moodle ХНУ).

Поточні і підсумкові контролю формуються із питань, що знаходяться в кінці кожної із лекцій.

Теми контрольні завдання для студентів заочної форми навчання знаходяться в модульному середовищі Moodle ХНУ.

Оцінювання результатів навчання студентів денної форми за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна робота		Підсумковий контроль (іспит)	
Усне опитування (обов'язковий мінімум оцінок – 4)	Поточний контроль		Реферат		Підсумкова контрольна робота *** (КР)
	*ПК1	ПК2	**РФ		
0,2(0,05)	0,1	0,1	0,2		0,4 ВК

Оцінювання результатів навчання студентів заочної форми за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Підсумковий контроль (іспит)	
Усне опитування (обов'язковий мінімум оцінок – 2)	Контрольне завдання		Підсумкова контрольна робота *** (КР)
	****КЗ		
0,2(0,1)	0,2		0,6 ВК

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчально-методичний комплекс.
2. Цимбалюк В. С. Інформаційна культура : навч. посіб. / В. С. Цимбалюк, Ю.Яцишин, Н. Б. Новицька, Р. А. Калюжний, М. Я. Швець; Держ. податк. адмін. України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2007. - 254 с..
3. Качан О.А. Упровадження інноваційних технологій у фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність закладів освіти: навчально-методичний посібник / О. А. Качан. – Слов'янськ: Витоки, 2017. – 138 с

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Основна

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ. 2017. 169 с.
2. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 240 с. ISBN 978-611-01-0996-3.
3. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Галета Я. Інформаційна культура в професійній підготовці майбутнього педагога. Рідна школа. 2011. № 11. С. 24-27.
5. Інформаційна культура студента: навч. посібник з курсу "Інформаційна культура студента" / укладач С. В. Паршуков. Умань: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, ФОП Жовтий О. О., 2014. 121 с.
6. Клименко А. Основи інформаційної культури: навч.-методичний посібник. Тернопіль: ТНПУ, 2006. 56 с
7. Прудникова О.В. Інформаційна культура: концептуальні засади та світоглядний сенс : монографія / О. В. Прудникова. - Х. : Право, 2015. - 352 с.
8. Степаненко А. Інформаційна культура як складова загальної культури суспільства. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. 2013. Вип. 6. С. 254-260.
9. Степанов В. Ю. Інформаційна культура особистості в освіті. Вісник Харківської державної академії культури. 2012. Вип. 37. С. 276-284
10. Свістельник І. Інформаційна культура студента: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / Ірина Свістельник. - К.: Кондор, 2012. - 182 с.
11. Цимбалюк В. С. Інформаційна культура : навч. посіб. / В. С. Цимбалюк, Ю.Яцишин, Н. Б. Новицька, Р. А. Калюжний, М. Я. Швець; Держ. податк. адмін. України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2007. - 254 с.

Допоміжна

12. Береза А.М. Основи створення інформаційних систем – К.:КНЕУ, 2001.
13. Жалдак М.І. Основи інформаційної культури вчителя // Використання нової інформаційної технології в навчальному процесі: Зб.наук. праць - К., РНМК, 1990.
14. Ларцов В.С. Соціокультурний генезис личности. - К. Принт-кспресс, 2002. - 360 с.
15. Левшин М. Педагогічна сутність поняття "інформаційна культура особистості"// Вища освіта України. - 2002. - №3. - С. 67-74.
16. Сет Стівенс-Давідовіц. Все лгут. Поисковики, Big Data и Интернет знают о вас всё / К. Форс, 2020. – 480 с.
17. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

18. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
19. Модульний курс для дистанційної форми навчання. Доступ до ресурсу: <http://dn.khnu.km.ua/>.
20. Електронна бібліотека університету . Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php.
21. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.